

LA HISTÒRIA DE CATALUNYA EN FOTOGRAFIES

ANTONI DALMAU I RIBALTA

Amb l'aparició recent del quart volum, s'ha completat finalment una obra monumental d'aquelles que fan època. Em refereixo a *Un segle d'història de Catalunya en fotografies*, quatre volums de gran format editats de manera excel·lent per Enciclopèdia Catalana i amb la direcció general de Manel Risques i Corbella, doctor en Història Contemporània per la Universitat de Barcelona. Sota el títol genèric i comú que hem indicat, hi figuren els llibres següents: «Un temps entre el passat i el futur (fins al 1931)», «Temps de reforma, guerra i revolució (1931-1939)», «Temps de dictadura, postguerra i canvi social (1939-1969)» i «Temps de crisi, transició i democràcia

(1969-1980)». Cal dir de seguida que l'obra aconsegueix certament el seu propòsit: oferir una mirada sobre el passat recent de Catalunya a partir dels fons riquíssims dels arxius fotogràfics del nostre país, procurant de centrar-se principalment no tant en les personalitats conegudes sinó en el protagonisme col·lectiu de la gent.

La mostra és realment impressionant. És evident que triar un grapat de fotografies, per esplèndides i representatives que siguin, implica deixar-ne de banda moltes més de la mateixa qualitat: en això, qualsevol selecció és sempre una tasca complicada i opinable. Però no hi ha dubte que la mostra és ponderada i basada en un coneixement profund de cada moment històric, de manera que en conjunt ens ofereix un complement imprescindible a les obres escrites que han proliferat tant en els darrers anys. Per si fos poc, no sols les fotografies estan degudament documentades —amb els seus peus i els comentaris del context—, sinó que cada volum s'ha complementat amb una introducció global escrita per un especialista, amb una cronologia i amb una presentació dels principals aspectes que identifiquen l'evolució de la fotografia a Catalunya durant el període estudiat.

Hi ha, encara, un altre aspecte que voldríem destacar. Es tracta de la voluntat dels responsables de l'obra de comptar amb els materials que es troben en tots els arxius del territori i de prioritzar, si és

possible, les imatges inèdites. No és estrany, doncs, que continuament ens sorprenguem davant de fotos espectaculars que ens són perfectament desconegudes. En aquesta línia, no podem deixar de dir finalment que el conjunt de l'obra es beneficia també d'un fons tan ric com el que posseeix l'Arxiu Comarcal de l'Anoia, del qual hem pogut localitzar una trentena llarga de fotografies.